

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 456/2024-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 10 ods. 3 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDACTED], narodeného [REDACTED], zastúpeného JUDr. Ing. Martinou Kiseľovou, advokátkou, Pavla Mudroňa 26, Martin, proti rozhodnutiu Obecného zastupiteľstva obce Folkušová z 12. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Folkušová z 12. júla 2024 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Navrhovateľ sa ako bývalý starosta obce návrhom doručeným ústavnému súdu 7. augusta 2024 domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva, ktorým mu podľa § 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ústavný zákon“) bola uložená pokuta 1 213 eur za to, že porušil povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, keď do 30. apríla 2023 nepodal písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodňuje nesplnením podmienok pre vydanie napadnutého rozhodnutia a jeho nezákonnosťou, nesprávnosťou, nespreskúmateľnosťou a nedostatočným odôvodnením. Navrhovateľ poukazuje na to, že funkcia starostu mu zanikla 28. novembra 2022, no obecné zastupiteľstvo konanie proti nemu začalo až 15. decembra 2023. Už v čase začatia konania nebol verejným funkcionárom a nevzťahovala sa na neho ani zákonná fikcia podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona, podľa ktorého sa osoba považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie. Preto konanie proti nemu nemohlo byť začaté a vedené a nemohla mu byť uložená sankcia.

3. Nezákonnosť a nespreskúmateľnosť rozhodnutia odôvodňuje nedostatkom formy a odôvodnenia. Podľa čl. 11a ústavného zákona sa na konanie primerane použijú ustanovenia Správneho poriadku. Výrok rozhodnutia je v rozpore s § 47 ods. 2 Správneho poriadku, keďže nesprávne pomenúva právny predpis, podľa ktorého obecné zastupiteľstvo rozhodlo. Obecné zastupiteľstvo rozhodlo

podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pri výkone funkcií verejných funkcionárov, no názov ústavného zákona znie o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov. Vo výroku rozhodnutia nie je uvedený konkrétny odsek čl. 7 ústavného zákona, a teda nie je zrejmé, ktorú povinnosť podľa tohto článku navrhovateľ porušil. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, ako sa navrhovateľ ku konaniu vyjadril a ako sa s jeho ústnym vyjadrením obecné zastupiteľstvo vysporiadalo.

4. V rozhodnutí v rozpore s § 47 ods. 5 Správneho poriadku absentuje odlačok úradnej pečiatky, podpis s menom, priezviskom a funkciou oprávnenej osoby. V rozhodnutí doručenom navrhovateľovi elektronicky cez portál slovensko.sk sú len vlastnoručné podpisy poslancov obecného zastupiteľstva. Rozhodnutie je podpísané kvalifikovanou elektronickou pečaťou obce, čo nemožno stotožniť s podpisom osoby, ktorá rozhodnutie vydala. Podľa navrhovateľa rozhodnutie mal podpísať predseda komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov. Ak bolo rozhodnutie navrhovateľovi doručené ako sken rovnopisu s vlastnoručnými podpismi poslancov obecného zastupiteľstva, mala byť vykonaná zaručená konverzia listinného dokumentu do elektronickej podoby, inak ho nemožno považovať za originál.

5. Navrhovateľ namieta nesprávnosť a nepreskúmateľnosť výšky uloženej pokuty. Z rozhodnutia vyplýva len to, že pokuta mu bola uložená podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) v spojení s čl. 9 ods. 16 ústavného zákona vo výške zodpovedajúcej mesačnému platu. No nie je zrejmé, z akých podkladov obecné zastupiteľstvo pri určení výšky pokuty vychádzalo, ani aký bol ročný plat navrhovateľa za obdobie, z ktorého mala byť 1/12 ročného príjmu vypočítaná. Navrhovateľ tvrdí, že jeho mesačný plat bol určený v roku 2021 na 795 eur a v roku 2022 na 850 eur.

6. Obecné zastupiteľstvo sa k návrhu vyjadrilo tak, že nesúhlasí námietkami navrhovateľa. K námietke, že z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, ako sa vysporiadalo s vyjadrením navrhovateľa ku konaniu, uviedlo, že vyjadrenie navrhovateľa o tom, že si je vedomý nedodržania termínu na podanie písomného oznámenia, vzalo na vedomie na zasadnutí v júni 2024. K námietke o absencii úradnej pečiatky uviedlo, že obecné zastupiteľstvo nemá právnu subjektivitu. K námietke o nesprávne určenej výške pokuty uviedlo, že bola určená podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona. K tomu predložilo podklad pre konanie komisie na ochranu verejného záujmu z 10. júna 2024, podľa ktorého pri určení pokuty vychádzalo zo mzdových údajov o zdaniteľnom príjme navrhovateľa za rok 2022 vo výške 14 558,72 eur, z ktorého 1/12 príjmu je 1 213 eur. Prílohou tohto podkladu je aj mzdový list navrhovateľa za rok 2022, ktorý obecné zastupiteľstvo nepredložilo.

7. Navrhovateľ k vyjadreniu obecného zastupiteľstva uviedol, že odôvodnenie výšky pokuty musí byť zrejmé a preskúmateľné z odôvodnenia rozhodnutia. Okrem toho považuje spôsob výpočtu pokuty za nesprávny, keďže obecné zastupiteľstvo malo vychádzať z jeho príjmu za rok 2021.

II.

8. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona. Orgán verejnej moci, ktorý vo veci koná, vydáva rozhodnutie, ktoré musí spĺňať všetky kritériá vyžadované právnou úpravou. Predmetom prieskumu ústavným súdom je to, či rozhodnutie orgánu verejnej moci príslušného na konanie a rozhodovanie vo veci ochrany

verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov spĺňa všetky kritériá vyžadované Ústavou Slovenskej republiky a príslušnými právnymi predpismi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov. Predmetom prieskumu je i to, či namietané rozhodnutie disponuje požadovanou kvalitou, ktorej súčasťou je právo navrhovateľa na dostatočné odôvodnenie, v ktorom dostane odpoveď na podstatné skutočnosti objasňujúce jeho skutkový a právny základ (II. ÚS 174/2024).

9. Nedôvodná je námietka, že na vydanie namietaného rozhodnutia neboli splnené podmienky, keďže konanie bolo proti navrhovateľovi začaté až po roku od zániku funkcie, počas ktorého sa ešte považoval za verejného funkcionára. Táto námietka o trvaní sankčnej zodpovednosti verejných funkcionárov bola predmetom zjednocujúceho stanoviska ústavného súdu (PLz. ÚS 4/2022). Ústavný súd rozhodol, že druhá veta čl. 3 ods. 1 ústavného zákona, podľa ktorej sa verejný funkcionár považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu funkcie, nevymedzuje lehotu na začatie ani skončenie konania o uložení sankcie za porušenie povinností vyplývajúcich z ústavného zákona. V okolnostiach veci navrhovateľa nie je dôvod sa od tohto záveru odchyliť. Nemožno dospieť k záveru, že pri riešení kolízie medzi zmyslom ústavného zákona, ktorým je preverenie dodržiavania povinností a obmedzení pri výkone verejnej moci a princípom právnej istoty, treba uprednostniť princíp právnej istoty. V časových súvislostiach je podstatné to, že medzi tým, kedy navrhovateľ porušil svoju povinnosť (30. apríla 2023), a uložením sankcie (12. júla 2024) neuplynula neprimerane dlhá doba, ktorá by bola spôsobilá zasiahnuť do právnej istoty navrhovateľa.

10. Nedôvodná je námietka o nezákonnosti namietaného rozhodnutia pre nedostatok formy. Ústavný zákon v čl. 9 ods. 6 určuje náležitosti rozhodnutia, ktorými sú výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s ústavným zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Výrok namietaného rozhodnutia je v súlade s týmto článkom ústavného zákona, keď je z neho zrejmé, aké opomenutie navrhovateľa je v rozpore s konkrétnym článkom ústavného zákona. Nemožno súhlasiť s navrhovateľom, že výrok rozhodnutia je v rozpore s § 47 ods. 2 Správneho poriadku, keďže nesprávne pomenúva právny predpis, podľa ktorého obecné zastupiteľstvo rozhodlo. Vo výroku namietaného rozhodnutia nie je ústavný zákon pomenovaný. Pomenovaný je len v záhlaví rozhodnutia a je zrejmé, že ide len o chybu v písaní, keďže z číselného označenia je zrejmé, podľa ktorého predpisu obecné zastupiteľstvo rozhodlo.

11. Nemožno súhlasiť s navrhovateľom, že neuvedením konkrétneho odseku čl. 7 ústavného zákona vo výroku nie je zrejmé, ktorú povinnosť podľa tohto článku porušil. Nie je ústavným zákonom normovaná povinnosť, aby bolo vo výroku rozhodnutia vyjadrené porušenie povinnosti ustanovenej v čl. 7 ústavného zákona tým, že sťažovateľ nepodal za kalendárny rok 2022 písomné oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona v lehote ustanovenej v čl. 7 ústavného zákona, podradené pod konkrétny odsek čl. 7 ústavného zákona. K tomu treba uviesť, že čl. 7 ústavného zákona stanovuje pre verejných funkcionárov výlučne povinnosť podať oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov verejného funkcionára. Preto nemožno mať pochybnosť o tom, ktorú povinnosť podľa čl. 7 ústavného zákona sťažovateľ porušil.

12. Možno súhlasiť s navrhovateľom, že z odôvodnenia namietaného rozhodnutia nie je zrejmé, ako sa ku konaniu vyjadril a ako sa s jeho vyjadrením obecné zastupiteľstvo vysporiadalo.

No na strane druhej je z neho zrejmé, že obecné zastupiteľstvo v súlade s čl. 9 ods. 4 ústavného zákona umožnilo navrhovateľovi sa ku konaniu vyjadriť, čo nespochybňuje ani navrhovateľ. Navrhovateľ sa ku konaniu vyjadril tak, že si je vedomý porušenia povinnosti, no po zániku funkcie starostu sa začal venovať súkromným aktivitám. K tomu možno uviesť, že ťažko si predstaviť, ako inak sa malo obecné zastupiteľstvo s týmto vyjadrením navrhovateľa vysporiadať ako tak, že ho na zasadnutí 12. júna 2024 uznesením zobralo na vedomie. Z hľadiska rešpektovania ústavných práv navrhovateľa s prihliadnutím na to, ako sa navrhovateľ ku konaniu vyjadril, je rozhodujúce to, že mal možnosť sa ku konaniu vyjadriť.

13. Nemožno súhlasiť s navrhovateľom, že namietané rozhodnutie je nezákonné pre absenciu úradnej pečiatky a podpisu s menom, priezviskom a funkciou oprávnenej osoby. Podľa § 47 ods. 5 Správneho poriadku, z ktorého navrhovateľ tento nedostatok zákonnej formy namietaného rozhodnutia vyvodzuje, sa výslovne tieto náležitosti nevyžadujú, ak sa rozhodnutie vyhotovuje v elektronickej podobe podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“). Namietané rozhodnutie bolo navrhovateľovi doručené v elektronickej podobe do jeho elektronickej schránky a bolo podpísané kvalifikovanou elektronicou pečaťou obce. Takáto autorizácia rozhodnutia vyhotoveného v elektronickej podobe zodpovedá § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente, podľa ktorého orgán verejnej moci vykoná pri výkone verejnej moci autorizáciu elektronickeho úradného dokumentu kvalifikovanou elektronicou pečaťou. Navrhovateľovi nebolo rozhodnutie doručené ako sken rovnopisu s nadbytočnými vlastnoručnými podpismi poslancov obecného zastupiteľstva, ale ako kvalifikovanou elektronicou pečaťou autorizovaný elektronickeý úradný dokument. Preto je nedôvodná námietka, že mala byť vykonaná konverzia listinného dokumentu do elektronickej podoby.

14. Hoci v odôvodnení rozhodnutia v časti výšky pokuty absentuje konkretizácia výpočtového základu, je z neho dostatočne zrejmé, podľa akých ustanovení ústavného zákona obecné zastupiteľstvo určilo výšku pokuty. Zo zákona o ústavnom súde nevyplýva požiadavka, aby bol v odôvodnení rozhodnutia uvedený spôsob výpočtu pokuty. Článok 9 ods. 6 ústavného zákona ako náležitosť ustanovuje povinnosť zaplatiť pokutu. Z hľadiska dodržania ústavných práv navrhovateľa a posúdenia súladnosti rozhodnutia s ústavným zákonom je rozhodujúce to, či bola pokuta uložená v ústavnom zákonom predpokladanej výške. Pritom ústavnému súdu pri dodržaní povinnosti prihliadnúť iba na pochybenia znamenajúce porušenie základných práv a slobôd navrhovateľa nič nebráni prihliadnúť aj na vyjadrenie obecného zastupiteľstva.

15. To platí o to viac, že ani navrhovateľ nespochybnil výšku svojho zdaniteľného príjmu za rok 2022, z ktorej obecné zastupiteľstvo pri určení výšky pokuty vychádzalo. Vo vzťahu k výške pokuty namieta bez bližšieho odôvodnenia len to, že určujúci mal byť jeho príjem za rok 2021. S touto námietkou navrhovateľa nemožno súhlasiť. K porušeniu povinnosti navrhovateľom došlo v roku 2023, keď do 30. apríla 2023 nepodal písomné oznámenie za rok 2022. Obecné zastupiteľstvo tak postupovalo v súlade s čl. 9 ods. 16 ústavného zákona a jeho omylu prostým výkladom, podľa ktorého pri určení výšky pokuty treba vychádzať z ročného príjmu za rok, ktorý predchádza roku, v ktorom došlo k porušeniu povinnosti verejným funkcionárom (I. ÚS 369/2021, II. ÚS 174/2024). Pokuta tak bola navrhovateľovi uložená v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) v spojení s čl. 9 ods. 16 ústavného zákona. Namietané rozhodnutie je v súlade s Ústavou Slovenskej

republiky a ústavným zákonom, a preto bolo podľa § 239 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov potvrdené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu